

JAARVERSLAG 2025 van de stichting Vrienden van Zusters in Rwanda

Inleiding

De Stichting Vrienden van “Abaja ba Kristo” in Rwanda (hierna: de Stichting) is opgericht op 5 januari 2011 en heeft tot doel het ondersteunen van de diaconessengemeenschap in Rwanda “Abaja ba Kristo” (hierna). Tot genoemde datum werd de ondersteuning vanuit Nederland behartigd door de Gemeenschap van Zendings-Diaconessen in Nederland (hierna: ZDH), één van de oprichters van Abaja ba Kristo in 1984. De verzelfstandiging van de ondersteuning van Abaja ba Kristo is ingegeven door het streven naar continuïteit en verbreding van het draagvlak.

Abaja ba Kristo (Dienaressen van Christus)

Abaja ba Kristo is een leefgemeenschap van Rwandese vrouwen die op basis van hun Christelijke levensovertuiging als diaconessen in Rwanda leven en werken. Zij zijn werkzaam in kerkelijk en sociaal werk, waarbij evangelisatie altijd een rol speelt. Ook zorgen zij voor kwetsbare kinderen en gezinnen en verzorgen (vak-) onderwijs, gezondheidszorg, landbouweducatie, ouderenzorg, armenzorg en in de toekomst traumazorg.

Alle genoemde activiteiten hebben ten doel hulp te bieden aan de medemens en het bijdragen aan de ontwikkeling van de regio Rubengera in Rwanda waar zij hun verblijfplaats hebben. De diaconessen ontvangen hiervoor geen individuele beloning. Alles wat hun arbeid opbrengt komt aan hun gemeenschap toe. Zij ontvangen hun levensonderhoud van de gemeenschap.

Een aantal van de activiteiten van Abaja ba Kristo is mede afhankelijk van financiële ondersteuning vanuit de Stichting. Er is ondanks een groeiende economie veel armoede in het land¹, waardoor veel lokale deelnemers aan de ontwikkelingsprojecten zelf niet of nauwelijks een financiële bijdrage kunnen geven. Het leveren van eigen bijdragen (in zelfhulpgroepen en ook door opgeleide kinderen die goed verdienen) wordt wél gestimuleerd. Dit is echter een moeizaam proces, zeker nu ook in Rwanda de inflatie steeds hoger wordt. Toch is er met name in de zelfhulpgroepen sprake van lichte toename van het aantal projecten, dat door de deelnemers wordt opgezet. Aan motivatie ontbreekt het niet.

De Stichting

De Stichting heeft ten doel het werk van Abaja ba Kristo spiritueel, moreel, met (technische) kennis, advies en financiën te ondersteunen. Alle middelen die zij verwerft - behoudens een klein deel (minder dan 5 %) dat dient om de eigen kosten te dekken - worden aangewend voor de ondersteuning van de diverse projecten.

Met de zustergemeenschap is afgesproken dat de beweging die wij graag ondersteunen er een is waarbij projecten na een ingroeiperiode zelfvoorzienend worden en de Vrienden vooral middel

¹ Rwanda staat in 2023 op plaats 167 van 192 landen qua grootte van het BNP

inzetten voor nieuw te starten projecten. Dit vraagt van de zusters verder te ontwikkelen bedrijfsvoerings- en wervingscompetenties.

Het Bestuur

Binnen het bestuur hebben zich geen wijzigingen voorgedaan. Met elkaar bidden we en zoeken we naar oplossingen en geldelijke middelen om de zusters in Rwanda te kunnen ondersteunen in hun projecten. Naast alle andere projecten gaat in het bijzonder de aandacht naar het nieuw te starten Trauma Healing Center. Dit centrum is in aanbouw in de hoofdstad Kigali, bij het reeds bestaande zusterhuis. Van daaruit zullen de zusters die daar nu voor worden opgeleid, hulp verlenen aan de vele mensen met trauma's die dit na de genocide zo nodig hebben.

Noodsituaties in Rwanda:

Door de aanhoudende prijsstijgingen is de nood onder de bevolking toegenomen en worden de zusters geconfronteerd met veel hulpvragen. Vanuit de stichting kon enkele malen een bedrag voor noodhulp worden overgemaakt.

Met ondersteuning van Kerk in Actie en in samenwerking met de plaatselijke overheid en gezondheidswerkers zijn de zusters een project begonnen in een regio waar veel kinderen tussen 1 en 5 jaar ondervoed zijn. Door de training van ouders en het onderwijs m.b.t. voedselbereiding is het percentage ondervoede kinderen flink gedaald.

Van de bestuurstafel

Er werd in dit verslagjaar vier keer vergaderd door het bestuur van de stichting. Tevens vond via Teams overleg plaats tussen leidinggevende in Rwanda en één of meerdere bestuursleden van de stichting.

De onderstaande hoofdvragen die al jaren de basis van ondersteuning en samenwerking zijn waren dat ook dit jaar.

- Hoe zien wij en hoe ziet Abaja ba Kristo de rol van de Stichting in de toekomst?
- Wat is er nodig om tot verdere verzelfstandiging van Abaja ba Kristo te komen en wat kan de Stichting hierin betekenen?

In de besprekingen wordt de beweging naar meer zelfvoorziening én gerichte uitbouw met nieuwe activiteiten ondersteund. De zusters vragen ons om input op inhoudelijke- en bedrijfsvoeringsthema's.

De ondersteuning van de Förderstiftung aan de RTSS, is een belangrijk punt van de gesprekken tussen de stichting en de Förderstiftung. De toekomst- en beleidsvisie om de school op hoog niveau te houden heeft de aandacht in overleg met de zusters. Tegelijkertijd is het nodig dat er voldoende middelen binnenkomen om alle kosten te betalen.

In 2025 hebben diverse gesprekken plaatsgevonden o.a. via teams tussen de stichting, ProQ, de Förderstiftung en de zusters in Rwanda, om te overleggen over de toekomstplannen m.b.t. de RTSS. Deze gesprekken hebben het doel hoe het opleidingsniveau op een hoger plan te brengen en voor de studenten daarmee een beter toekomstperspectief te realiseren.

Er zijn nog gesprekken nodig om e.e.a. in samenwerking met de zusters goed op te zetten.

Trauma Healing Center Kigali

Het opzetten van het Trauma Healing center in Kigali is volop in ontwikkeling. Het verlangen om dit centrum te starten is voortgekomen uit de grote hulpvraag van mensen met trauma's als gevolg van de genocide. Daarnaast zouden de zusters graag hun competenties verbreden en verdiepen op dit terrein en ook werkzaamheden verrichten vanuit de hoofdstad.

Dit is werk dat dicht bij het hart van de zusters ligt en draagt bij aan een verdere spreiding van activiteiten, ook geografisch.

In 2025 hebben we de inspanningen om fondsen te werven voortgezet.

In dit jaar hebben we als bestuur kennis mogen maken met gulle gevers die na het inzien van de gegevens van het project bereid was het gehele project te financieren. Wij zijn bijzonder dankbaar dat zij zich op deze manier hiervoor willen inzetten. Het bestuur heeft dan ook naar hen toe de verantwoording voor een goede besteding van de gelden en terugkoppeling van de besteding van deze gulle gift. Na de start van de bouw van de fundering in 2024, kan nu een start gemaakt worden om het gehele project te bouwen.

Een aantal zusters wordt opgeleid om de juiste hulp te kunnen verlenen in het Trauma Healing center. Dit alles zullen we als stichting zoveel mogelijk ondersteunen, met de daarvoor ontvangen giften.

Huizenproject

Bij enkele gezinnen is de woonsituatie zo enorm armoedig, zorgwekkend en ongezond dat zij bij de zusters aankloppen om hulp. Vanuit de stichting kunnen we gelukkig ondersteunen in het bouwen en/of verbouwen van woninkjes, zodat het gezin hier weer droog en op een gezonde wijze kan wonen. Wel maken we een overeenkomst dat ook het gezin zelf een bijdrage levert in het tot stand komen van dit huis. We blijven als stichting naar fondsen en donaties zoeken dit huizenproject te ondersteunen.

Kennis en kunde uit Nederland

Het bestuur is blij met de voortgaande betrokkenheid van deskundigen op diverse gebieden: water, landbouw en financiën. Bij de twee eerstgenoemde onderwerpen gaat het om inhoudelijke expertise gericht op het verbeteren van de opbrengsten. De heer P. Oudshoorn helpt de zusters van Abaja ba Kristo die verantwoordelijk zijn voor de diverse boekhoudingen bij het opstellen van de diverse jaarrekeningen en traint hen om meer zelfstandig jaarrekeningen te kunnen opstellen. In samenwerking met de stichting worden formats opgesteld om de financiële verantwoording per kwartaal inzichtelijker te maken.

Ander nieuws vanuit de Stichting in Nederland

Financiën: de jaarrekening laat zien dat eerder verworven gelden zijn ingezet voor de geoormerkte doelen. Doordat we dit jaar enkele legaten mochten ontvangen en van diverse fondsen ondersteuning konden we flinke bedragen overmaken om projecten te realiseren.

Over het algemeen blijft het giftenpatroon redelijk stabiel. Voor grotere projecten is nadrukkelijk separate aanvullende financiering te verwerven. Dit is een voortdurend aandachtspunt.

Wel zijn we bijzonder dankbaar dat grote giftgevers diverse projecten mogelijk maken. Voor de jaarrekening van de vriendenstichting verwijzen we naar de separate stukken. We kunnen vaststellen dat er dit jaar voldoende financiële middelen waren om de aangegane beloften en projecten in Rwanda te ondersteunen.

Vrijwilligers

Al jaren verzorgt de heer J. Vinke de administratie van de stichting, tot volle tevredenheid! De administratie van het adoptieplan wordt verzorgd door mevr. P. Innemee.

Voor het bijhouden van de website werd de heer E. Pekkeriet, samen met zijn dochter Rachel, bereid gevonden. Het bestuurslid 't Hart werkt aan het verbeteren van de website en het vergroten van het bereik en samen met de heer L. de Ruiter heeft hij een LinkedIn profiel voor de zustergemeenschap in Rwanda opgezet.

Capacity building en opleiding landbouw

Er zijn diverse projecten in Rubengera, waar de stichting en Abaja ba Kristo samen aan werken. Versterking van het management van Abaja ba Kristo. Ook neemt AbK zelf projecten ter hand zoals opleiding voor boeren en boerinnen: De opleiding van de boeren en boerinnen is van groot belang op de weg naar zelfredzaamheid van de families en het doorgeven van de kennis en vaardigheden helpt hierbij.

Waterproject:

Na de aanleg van de waterleiding vanaf de RTSS naar het moederhuis, moet er een filter geplaatst worden om het water te filteren. Maar het water vloeit rijkelijk. Hier zijn we bijzonder dankbaar voor.

Nieuwsbrieven:

De sponsorouders van de voormalige weesdorpkinden, de achterban en de giftgevers ontvangen regelmatig een nieuwsbrief met de stand van zaken van het werk van de gemeenschap. Minstens eenmaal per jaar schrijven de weeskinderen vanuit Rwanda een brief aan hun sponsorouders. De directie van Abaja ba Kristo schrijft de algemene nieuwsbrieven, die in Amerongen worden vertaald en verzonden, aangevuld met nieuws vanuit de stichting.

Financieel overzicht 2025

In 2025 werden we - naast vele bijdragen voor projecten - in het bijzonder verblijd met een specifieke gift voor het te bouwen Trauma Healing Center in Kigali. Dit bedrag gebruiken we volledig voor de financiering van dit centrum, waarbij de gelden op basis van mijlpalen worden overgemaakt naar Rwanda. Om die reden zijn onze bankstanden eind 2025 hoog.

De financiële positie van Vrienden van Zusters in Rwanda is als volgt samen te vatten:

	2025	2024
Bankrekeningen	€ 751.000	€ 182.000
Projectsaldi, bestemde middelen voor 20 projecten	€ 733.000	€ 173.000
Algemene reserve als buffer	€ 18.000	€ 9.000

In de Algemene reserve worden ontvangen bedragen zonder specifieke bestemming opgenomen. Het bestuur besluit daarbij over het inzetten van deze middelen. Tevens worden de jaarlijkse netto kosten

van onze Stichting ten laste van de Algemene reserve gebracht. Deze kosten bedroegen in 2025 € 4.500 (2024 € 5.100). Bestuursleden ontvangen geen bezoldiging. Zij betalen 50% van hun reiskosten naar Rwanda zelf.

Tot slot

Wij danken onze Schepper en machtige God die steeds weer voorziet. Wij kijken met blijdschap terug op het afgelopen jaar en spreken onze waardering uit voor de wijze waarop de samenwerking met Abaja ba Kristo verloopt. De band is intens en het is mooi om te zien dat de projecten zich goed ontwikkelen en voor veel mensen een belangrijke verbetering van hun omstandigheden tot gevolg hebben. Ook bedanken we alle sponsors en belangstellenden voor de steun, zowel op financieel gebied als door gebed.

Amerongen, juni 2026.

René van de Kieft, voorzitter stichting Vrienden van Zusters in Rwanda